

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemam velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravništvo in ekspedicijski v
„Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Sementških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredni nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 64.

V Ljubljani, v torek 20. marca 1894.

Letnik XXII.

Splošna volilna pravica.

Ce je zunanji šum dokaz, da je kaka stvar važna in pomenljiva, potem ne smemo dvojiti niti trenutja, da je vprašanje o splošni volilni pravici jako imenitno. H krati pa vemo, da je to vprašanje jako težavno, saj odstavlja in nastavlja ministre in vpliva neposredno na politično življenje. Pri nas v Avstriji so je vzbudili socijalni demokratje, ki so l. 1892 pri svojem shodu na Dunaju vsprejeli za svoje akcijsko načelo program erfurškega socijalno-demokratskega shoda tudi v ti zadevi. Da je lažje primerjati, v koliko se je ugodilo socijalnim demokratom s Taaffejevim načrtom in v koliko jim ustreza sedanje vlade in pa Hohenwartov načrt, izpisujemo tu glavne točke erfurškega programa:

Uvede se splošno, jednako, direktno volilno in glasovalno pravo s tajnim glasovanjem, katero pripadaj vsem dvajsetletnim državljanom ne glede na spol za vse volitve! Po vsaki štetvi se primerno razdelite volilni okraji! Voli se vsaki dve leti! Volitve bodite v nedeljo, sploh v dne, ko se po zakonu ne dela. Politiška prava se ne smejo nikomur skrajševati razven mladostnemu. Vse zakonodajstvo izviraj iz ljudstva. Narod sam upravlja državo, pokrajine in občine. Narod voli uradnike in ti so mu naravnost odgovorni.

Tako govoré erfurški socijalisti. Dunajski so se izrazili ravno tako in h krati pokazali cilj svoje zahteve, rekoč (Verhandlungen des 3. öst. social-demokratischen Parteitages zu Wien 1892 str. 5): „Svetovni namen proletarstva je preroditi sedajne gospodarske razmere, ki obstajajo v boju raznih slojev. Ta boj se umiri, ko spozna vsaka stranka, kam merijo gospodarske razmere. Gospodujoči slojevi pa skušajo to spoznanje preprečiti s policijo in drugimi nasil-

nimi sredstvi. S tem se sicer gibanje proletarijata nekoliko zadržuje, toda ne zaustavi se; boj se le še bolj ostri. Za teh razmer zahtevamo popolno svobodo, da more vsakdo izraziti svoje mnenje. Zahtevamo popolnoma svobodno preseljevanje in da se odpravijo izjemni zakoni, n. pr.: odgon, ali izgon iz občin. Zahtevamo popolno svobodo tiska in, da se odpravi časniški kolek, dalje svobodno kolportajo in popolno shodno pravo. Zahtevamo, da se odstrani monopol premožnih slojev na političke volitve s tem, da se uvede splošna, direktna, tajna volilna pravica brez spolnega razločka za vsakega, ki ima 20 let.“

Ko je grof Taaffe predložil svoj načrt, so se zbirali po vsi Avstriji socijalni demokratje v posvete, koder so proglašali, da se z načrtom deloma strinjajo. Tudi ljubljanski socijalisti so v kazinski dvorani vsprejeli resolucijo v tem smislu, kakor smo je svojedobno poročali. In sedaj se zopet zbirajo po vseh mestih in na svojih shodih protestujejo proti novemu vladnemu predlogu. Včeraj so tudi v Ljubljani na shodu vsprejeli naročeno resolucijo, kakor so jim jo doposlali z Dunaja. Za Taaffejev predlog so vzlasti govorila glasila tistih narodov in slojev, ki imajo še iskati pravic, najbolj se se mu pa ustavljali liberalci, Poljaki in nekateri veleposestniki. Nasprotno pa novemu vladnemu načrtu pritrjujejo ti trije činitelji. Škoda, da pri takih vprašanjih v zbornici odločuje le strankarsko mišljenje in da se ne sodi po načelih pravičnosti in splošnega blagorja, marveč le po koristi, ki jo ima vlastna stranka.

Predno izrazimo in utemeljimo svoje prepričanje o načelih, po katerih se ima vrediti splošna volilna pravica, moramo povdarjati, da se pri tako važnih političkih spremembah ne sme pozabljati, da je država organizem in da je le organičen razvoj stalen in trden, zato ker je jedino ta — naraven. Ko je Montesquieu v angleški ustavi spoznal vzor vseh ustav in je tako po doktrinarnem potu ustanovil temelj novodobnemu konstitucionalizmu,

je upravljal na to pozabil. Na Angleškem je ustava vzrastla z ljudstvom in zgodovina angleške ustave je zgodovina angleškega naroda, kakor je zgodovina angleškega naroda zgodovina angleške ustave.

Vsaka obleka ni vsakemu prav in da se politička obleka prileže kaki državi, treba je, da je prikladna ljudstvu v državi. Lepo je bilo razgrevati se za svobodo in prosveto in mnogo poezije ožarja tisto dobo, ki so pri nas opevali in razklivali ustavo. Toda, ko so se sanje razkadile in ko se je resno življenje jelo razvijati, se je izprevidelo, da so se zidali gradovi v oblake. Mnogo jih je, ki si želé celo nazaj. — — — Organični ustroj države taji liberalizem; on vravnava ljudstvo po skovanih načelih, in ne briga se za tista načela, ki so oživljala ljudstvo stoletja in stoletja. Kakor rezbar obtešuje po svoji glavi mrtev les, tako tudi liberalci hočejo obdelavati cela ljudstva. Toda pozablajo, da v naravi živé pogoji za zdrav obstanek in da se narava sama ustavi, kedar se preveč ž njo eksperimentuje. Vihravo svojeglavnost liberalcev kaj lepo opazujemo pri mažarski vladi, ki z umovanjem na temelju napačnih premis dokazuje potrebo civilnega zakona, ki ga um in srce ogerskih narodov noče poznati. Temeljito in z izrednim umstvenim naporom izvajajo dunajski liberalni listi dokaze, da je ljudstvo s svojo razburjenostjo proti brezverskemu Richterju pokazalo, svojo nezrelost, svojo duševno temo, toda ljudstvo si je v svesti, da povdarjajoč vernost, povdarja najboljši temelj svojemu obstanku in čuti se uprav v tem zrelo in razborito. Organični razvoj je tedaj prvi pogoj spremembam političkega življenja, če hočejo biti stalne. S silo se ne dá vcepiti umetno vzgojena mladika, če ne godi naravi drevesa!

Sklep hrvatskega sabora.

Iz Zagreba, 13. marcs.

Po trimesečnem zborovanju se je razšel naš sabor 7. marca. V zadnjih treh sednicah je raz-

LISTEK

Polidor pl. Montagnana.

(Životopisna črtica.)

Doba protestantizma je sicer kakor drugod, tudi na Slovenskem povzročila mnogo zmešnjav in krvavih prepиров, a pri vsem tem vendarle rodila tudi dokaj dobrega. Zlasti pa so se v borbi med resnico in lažjo čistili in krepili značaji in tako je ravno v tej dobi vzrastlo domovini mnogo veleza-sluznih mož, katoliški cerkvi pa mnogo neustrašenih zagovornikov in braniteljev, katerih imena in dela bodo vedno slovela.

Med take smemo z mirno vestjo uvrstiti tudi Polidorja pl. Montagnana, apostolskega protonotarja, najvišjega komisarja in naddijakona na slov. Štajerskem in Kranjskem, prošta v Novem Mestu, župnika na Laškem in Krškem in nadvojvodskega svetovalca in kaplana. O njem se je sicer že tu in tam kaj pisalo, a ker je vmes marsikaj krivega, zdelo se nam je primerno, o tem vsekako slavnem možu po zanesljivih podatkih sestaviti kratko životopisno črtico in jo v obrambo njegove časti objaviti.

Domovina Polidorja pl. Montagnana ni bila, kakor trdi I. Vrhovec,¹⁾ Laško pri Celju, ali kakor meni I. Orožen,²⁾ Celje, ampak divna Italija in sicer brezdvomno mestice Montagnana ob Adiži, po katerem je dobil tudi svoje ime. To razvidimo iz pisma oglejskega generalnega vikarja Jakoba Maraceus do duhovščine savinjske in dravske doline z dne 5. avgusta 1564. V njem namreč vikar posebno povdarja, da Polidorja ravno zaradi tega iskreno ljubi, ker je njegov rojak — „quod se ab Italia nostra oriundum esse profitetur“.³⁾

Bil je stričnik stiškega opata Bolfenka Neff-a, ki ga je dal v Padovi in Benedkah študirati. Po izvrstno dovršenih študijah prišel je Polidor v duhovnika posvečen na dvor kralja Ferdinanda, kjer je blizu 10 let služil kot dvorni kaplan.⁴⁾ Ferdinand ga je zelo čislal, zato ga je imenoval svojega svetovalca ter mu podelil kanonikat v Ljubljani. Vsled njegovega vpliva postal je že l. 1561 višji komisar

¹⁾ Zgodovina Novega Mesta, str. 221.

²⁾ Celjska kronika, str. 261.

³⁾ Prepisi iz furlanskih arhivov v deželni arhivu v Gradcu.

⁴⁾ I. Orožen, Das Dekanat Tüffer, 129.

oglejskega patrijarha „per Japydam, Carniolam“ in naddijakon v savinjski in dravski dolini.⁵⁾

L. 1563 je Polidor dobil proštijo v Ljubljani, a ž njo ni imel sreče, pač pa mnogo britkostij. V tej dobi je namreč protestantizem dospel tudi na Kranjskem in zlasti v Ljubljani do vrhunca svoje moči in slave. O binkostih l. 1562 se je bil Primož Trubar zopet v domovino povrnil. Ljubljanski škof Peter pl. Seebach je sicer dosegel, da so ga takoj zaprli, a ker so stanovi zanj pri cesarju prosili, bil je kmalu zopet oproščen ter je mogel nadaljevati pričeto delo. Vkljub vsem ugovorom katoličanov ustanovili so protestantje l. 1563 v Ljubljani gimnazij, a Trubar je pod zavetjem deželnih stanov vredil božjo službo.⁶⁾ Vsled tega so katoličani imeli zelo neprijeten položaj in marsikateri moral je čutiti brezozirno besnost mogočne protestantske stranke. Tudi prošt Polidor jo je le prebitko okusil.

Niso nam sicer znane nadrobnosti ostudnih spletk, s katerimi so nasprotniki hoteli vplivnega moža uničiti, a toliko je iz dotičnih listin jasno, da

⁵⁾ I. Orožen, Das Bisthum und die Diözese Lavant, III., 19.

⁶⁾ Aug. Dimitz, Kurzgefasste Gesch. Krains, 61.

pravljaj o občinskem zemljišču in pa o premembi današnje šolske postave, kakor to zahteva predstava pravoslavnega cerkvenega zbora v Karlovcih. Občinskih zemljišč ima pri nas še prav veliko, ali se slabo izrabljajo. V novejšem času pa so se našli celo ljudje, ki kupujejo od posameznih posestnikov lastninske pravice, postane sam gospodar tega posestva, kmetu pa ne ostane potem potrebnih pašnikov. Tako nazaduje v gospodarstvo, posebno v živinoreji.

To so slični pojavi, kakor pri vas na Gorenjskem, samo je razlika v tem, da si pri nas te zemlje prilastuje po navadi domačin, pri vas pa kak krivonosec ali pa Švaba iz dežele strahu božjega. Naši vladi so bili ti odnošaji na deželi že zdavnej poznati ter je še le v poslednjem zborovanju predložila postavo, ki bi imela te odnošaje vrediti. Osnova zakonska je vrlo dobro izdelana ter se razlikuje od drugih v tem, da je samostalna, ne oslanja se namreč na slične postave v drugih deželah. Vladi je prav dobro znano, koliko zla je povzročila postava o delitvi zadrug, zato je se je v tej postavi strogo držala principa, da se občinska zemljišča ne smejo deliti niti sme kdo svoje lastninsko pravo prodati. In to je pravi način, da se vzdrži kmetu potrebno zemljišče.

Drugod je dovoljeno, prodati svoje pravo lastninsko, in to znajo upotrebiti velikaši, kajti če ima le nekaj parcel v svoji lasti, prisili še druge, da mu morajo svoje prodati. Pri nas pa to ne bo moglo po novi postavi, ki bo precej veljavna, čim bo od cesarja potrjena. S to postavo je bila zadovoljna tudi opozicija ter jo je sprejela brez vsakega ugovora, kar je dokaz, da je bila za narod prav potrebna.

Po novi šolski postavi od leta 1888 je na Hrvaškem in v Slavoniji konfesionalni šoli odprto široko polje. Protestanti so znali to svobodo upotrebiti za svoje šole, a tudi židje niso zaostali. Oba življa sta premožna, pa vzdržujeta svoje šole na svoje troške. Drugače pa je z grškoiztočnimi ali Srbi. Oni namreč zahtevajo, da se sedanje komunalne šole spremené v konfesionalne, seveda v vseh onih mestih, kjer so oni v večini, a tudi tam, kjer so v manjšini, se mora občina poskrbeti za njihovo konfesionalno šolo. A kaj pa naj se zgodi s katoliškimi otroci v takih šolah? To seveda ne spada na nje. V tem smislu je sklenil predstavko cerkveni zbor v Karlovcih ter jo poslal deželni zboru, da se o njej razpravlja.

Vlada je bila proti vsaki spremembi sedanjega zakona, po katerem je dovoljeno grškoiztočnim, vzdrževati svoje konfesionalne šole, ali le s svojimi sredstvi, kajti občine ne morejo trošiti na dve šoli na komunalno, katera se mora vzdrževati, a po vrh tega še konfesionalno, kajti na isti način bi smeli tudi katoliki zahtevati v takih slučajih konfesionalne šole. Vlada je pripravljena, vsaki konfesionalni šoli podeliti pravo javnosti, ako se vredi po propisih in ako jo konfesijska sama vzdržuje. S tem razlaganjem pa neki poslanci niso bili zadovoljni; jeden se je celo izjavil, da je v šolskih zadevah cerkveni zbor v Karlovcih ravnopraven z deželnim zborom, kar je seveda ban najodločnejše odbil. Pokazalo se

je pa tudi prigodom te razprave, da so konfesionalne šole pravoslavne na prav nizki stopinji, ker nimajo za-nje sposobnih učiteljev. Vladni odgovor je bil popolnoma opravljen v tem pogledu, da naj si konfesionalno šolo vzdržujejo sami in da se poskrbe za sposobne učitelje.

Potem so se obavile še volitve v ogerski zbor, ker je bilo nekoliko mest praznih. Med temi srečnimi se do sedaj še ne nahaja najnovejši vskok dr. Pliverić, premda se je mislilo, da ga zadene gotovo ta čast že pri prvi volitvi. Ali je bilo med njimi takšnih, ki so že dalje časa čakali na nagrado. In te je bilo treba najpoprej zadovoljiti.

Politični pregled.

V Ljubljani, 20. marca.

Dvojezičnost. Profesor Albert je v časniku „Neue Presse“ objavil članek, v katerem omenja del češke akademije. V teh delih je množina vspehov samostojnega preiskovanja in ž njimi se je znanost jako obogatela. Po tem pa omenja, da je znanstveno slovstvo pri Čehih še jako omejeno. Tako češki zdravnik nima češke knjige o anatomiji, fizijologiji in patologiji. Nahajajo se pa češki zdravniki, juristi in profesorji, ki nemščino znajo le za silo. Na Moravskem, kjer sta obe narodnosti pomešani, tudi samo jednega jezika več zdravnik kaj težko izhaja. On zato priporoča dvojezično vsučilišče za Moravsko in dvojezično pametno vreješe srednje šole. „Moravska Orlice“ je še precej zadovoljna s tem predlogom in priznava, da češki razumniki morajo znati več jezikov, dočim zadošča za prosti narod jednojezičnost. „Narodni Listy“ se pa izražajo proti dvojezičnosti. — Nam se Albertov nasvet ne zdi napačen, ali omeniti je pa, da so sedanjih nezdravih razmer na srednjih šolah na Češkem in Moravskem krivi Nemci, ki se niso marali učiti češčine.

Črnagora. Albanci ubili so v nekem mlinu Crnogorca. Sorodniki in prijatelji umorjenčev napali so vsled tega Albance zbrane ob meji in bil je hud boj. Na obeh straneh je bilo več mrtvih. Kacih političnih posledic ta pobja najbrž ne bo imel. Taki pobji tudi v tem kraju niso nič redkega.

Srbija in Bolgarija. V Ravnju na srbsko-bolgarski meji bil je boj mej kakimi osemdesetimi bolgarskimi tihotapci in z tremi srbskimi mejnimi stražniki. Na obeh straneh se je rabilo orožje. Jeden srbskih stražnikov je mrtev. Bolgarski zastopnik je hitro v Belemgradu izrekel vladi svoje obžalovanje. Vsemu dogodku se pa ne pripisuje nobena važnost. Take stvari se dogajajo po vseh mejah. — Srbska vlada je dovolila, da se preko Srbije peljejo v Bolgarijo naročeni Kruppovi topovi.

Srbija. Poslanik v Peterburgu Pašić in poslanik v Carigradu Velimirović, ki sta radikale, nista poslala nobenega poročila vladi v Beograd, odkar se je vlada premenila. Pašić je bil naznanil vladi, da osebno pride v Beograd, ali je vlada mu ukazala, da naj ostane na svojem mestu. Te dni je vlada odpoklicala Velimirovića, Pašića pa ne more lahko, ako se sam ne odpove, ker poslanci so po ustavi popolnoma nepremakljivi. Ostane poslanik

je Polidor vsled zlobnega obrekovanja, — „obtrektorium improbitate prišel v ječo. Komaj iz nje izpuščen bil je pri generalnem vikarju tožen, da je postal luteran, se oženil in „multa turpia, foeda et profana patrasse“.

Generalni vikar Jakob Maraccus, ki o ljubljanskih razmerah ni bil natančneje poučen, poklical je na to Polidorja k sebi, da se opraviči, a ker slednji zaradi kuge ni mogel in smel takoj v Videm iti in so med nasprotniki ga zopet tožili, ga je maja 1564 odstavil in dne 7. t. m. Gregorja Gradarija nad-dijakona na slov. Štajerskem imenoval.

Toda sedaj so se za čast Polidorja potegnili nekateri veljavni možje svetnega stanu in tudi verna duhovščina je generalnemu vikarju pisala, da se je Polidorju zgodila velika krivica, kajti on se ni bil nikdar poluteranil, ampak je bil vedno vnet katoliški duhovnik, katerega kakor vladar, tako tudi drugi katoličani zelo čislajo. Ta poročila so vikarja sicer zelo osupnila, a tudi razveselila. Zato je že dne 1. avgusta 1564 Polidorju pisal, da z ozirom na pisma, prejeta od merodajnih oseb, katerim mora verjeti, z radostnim srcem prizna njegovo nedolžnost ter mu zopet izroči nad-dijakonsko službo, katero mu je bil vzel. Tudi duhovščini savinjske in

dravske doline pisal je vikar dne 5. t. m. v tej zadevi obširno pismo, v katerem jej naznani, da je Polidorja zopet postavil za nad-dijakona. Med drugimi piše: „Tandem Dei Optimi Maximi benedictione factum est, ut a vobis litteras acceperim, quae me ex maximo timore recrearunt. Festi-ficatae nempe sunt id, quod optabam, Polidorum nempe, ut verbis vestris amabilissimis mihi in-cundissimis utar, virum honestum, catholicum, diligentem et idoneum esse, de eius vitae integritate adeo vobis constare, ut illi ea in re libenter pareatis, eumque a principibus vestris summis et clarissimis virum charum haberi et ad amplissimum sacerdotium electum fuisse. Quae quidem mihi ita gnata incunda-que acciderunt, nam Polidorum vel ea potissimum causa mirifice diligo, quod se ab Italia nostra oriundum esse profitetur, Caesarisque sanctissimi Imperatoris olim a sacris fuit. Vestro autem testimonio non credere litterisque uno vestrum omnium consensu scriptis fidem non habere mihi omnino nefas est. Quare Polidoro archidiaconatus vestri magistratum gerendi, vosque illi parendi ius facultasque per nos esto, quoad ipse praesens seu is, cui hoc negotium dederit, haec explore cognoverimus, aliudque agendum esse decreverimus...“ (Dalje sledi.)

tako dolgo, da se zbornica razpusti. V vladnih premišljajo, kako bi ga mogli disciplinarnim potom suspendirati.

Brazilijska. Vstaja nikakor še ni končana. Vstaško brodovje pred Rio de Janeiro se je udalo, ali general Mello na jugu pa še vedno nadaljuje vojsko. Da bi sedaj kaj opravil, pač ni misliti, ker je glavna vstaška moč zdrobljena, ali nekaj časa se pa le še utegne držati. Pri velikih daljavah, mali državni vojni sili in pomanjkljivih občilih se vstaja ne dá hitro zatreti.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 20. marca.

(† Gospa Marija Murnikova.) Nocoj je umrla v Ljubljani po daljši bolezni gospa Marija Murnikova, roj. Horakova, soproga g. deželnega odbornika Ivana Murnika. Pokojna gospa je bila znana po vsem Slovenskem, zlasti pa v Ljubljani kot blaga, za vse dobro vneta krščanska žena. Delovala je neumorno in uspešno na polju krščanskega usmiljenja, bila je skrbna in darežljiva dobrotnica revnih družin, posebno ji je bila na srečo skrb za mladino, za katero je leto za letom nabirala darov ter otrokom v zvezi z drugimi blagimi gospami napravljala raznovrstno obleko. Odlikovala se je pokojnica tudi kot požrtvovalna domorodna slovenska gospa ter mnogo delovala in darovala za narodne namene. Zato iskreno obžalujemo prezgodnjo smrt blage pokojnice, proseč Boga, naj jej Vsemogočni stotero povrne obilna dobra dela, katera ji zagotavljajo trajen in hvaležen spomin pri vseh onih, ki so rajno poznali, vzlasti še pri onih, ki so uživali njene dobrote. — Gospodu Ivanu Murniku naše iskreno sožalje ob prebitki izgubi blage gospe soproge!

(Národno ženstvo) ljubljansko je uljudno naproseno, da se blagovoli jutrajšnjega pogreba gospé Murnikove v prav mnogobrojnem številu udeležiti v črni opravi.

(Delo na cvetno nedelje.) Iz Šmarje pod Ljubljano: Cvetno nedeljo je krog našega kolodvora kakih 18 delavcev pod vodstvom nekega Klemenčiča deloma zemljo kopalo, deloma jo prenašalo, deloma pa smrečice za mejo sadilo in to pri veliki cesti v pohujšanje vernih ljudij, ki so šli od službe božje ob 10. Ali ni nobene pomoči zoper nedeljsko oskrnjenje.

(Nova kapelica lurske Matere Božje.) Včeraj popoldne ob polu štiri uri je blagoslovil preč. g. Ivan Vrhovnik, trnovski župnik, ob navzočnosti precejšnje množice ljudij jako lično izdelano in lepo z zelenjem okinčano kapelico lurske Matere Božje, ki stoji na vrtu pri cesti hiše g. Frana Rozmana (po domače „pri Slanovcu“) pred konjušnico št. 1. Obljubil jo je sezidati pred nekaj leti v hudi bolezni. Kapelica je res kras tamošnji okolici.

(Znižanje vožne tarife na dolenskih železnicah.) Pretekli teden stopil je v veljavo zopet znižani vožni tarif za razno blago (les, lesene izdelke in premog) na dolenskih železnicah kočevski progi, in sicer za težo od 100 kg in dalje, ter računano od Kočevja do Trsta. Povprek računjen je ta tarif zopet za dobro tretjino nižji in tedaj znatno ugodnejši od prejšnjih. Da je ta ukrep in vpeljava napominanega znižanja na potujoče in trgujoče prebivalstvo napravil zelo ugoden utis, umeje se samo ob sebi. Ravnateljstvo avstr. drž. železnice pridobilo si je pa s svojim naše razmere uvažajočim postopanjem brezdvomno pohvalno priznanje.

(Poštna ambulanca) ustanovljena je tudi pri dolenskem kolodvoru, za pisma pa prirejen na poslopju odotnega kolodvora pisemski nabiralnik, iz katerega se listi pobirajo pet minut pred odhodom vsacega poštnega (osebne) vlaka.

(Č. g. I. Kralj.) prefekt deškega semenišča v Gorici zdravi se še vedno v Briksnu na Tirolskem. Zdravje se mu vrača polagoma. Trdno se nadajamo, da za stalno. Vrli gospod si je izprosil dopusta za novih šest mesecev. Da bi se skoro vrnil — zdrav.

(Veliki teden in — vréme.) Pretekli dni so se vremenska prerokovanja dunajske centrale zelo uresničila. V nižavah bilo je dokaj dežja, za tem pa mraza; nebo je bilo večinoma oblačno, po planinah pa je metlo. Pri nas padlo je po snežnikih in ostalem visokem hribovju na Gorenjskem dokaj snega, v nižavi pa smo dobili sredi tedna mraz, ki ga je donesl nam sever oziroma burja. Jadransko morje je bilo skoro čisto mirno. Za ta teden se prognosa glasi: Severozahodni vetrovi, nebo večinoma oblačno, temperatura ostane i nadalje še nizka, dneve

imeli bodemo suha in hladne, tu in tam po višje ležečih krajih pa bode snežilo. Pri nas bode torej po tem prerokovanju vreme velicega tedna povsem ugodno.

(Slovensko gledališče.) O včerajšnji predstavi zopet ne moremo izreči ravno laskave sodbe. Videti je bilo, da mnogim gospodom igralcem ni mnogo do tega, kako izvrše svoje vloge, ampak jim zadostuje, da le nastopijo. Učiti se vlog, to jim je celo nepotrebno, češ, čemu pa imamo šepetalec! Jako nesrečna bila je scenerija, katera baš pri „Zapravljivcu“ ni lahka; nerazumno nam je, kako more mej najbujšim gromom in bliskom tako prijazno svetiti mesec (kot koncu drugega dejanja). Tudi inspicijentu bi svetovali, naj bode prihodnjič točnejši s pošiljanjem osobja na oder. — Igralo se ni ravno najzorneje. Poleg gosp. Borštnika in njegove soproge ugajala sta g. Perdan in gđ. Nigrinova, ki sta tudi pevske točke dobro izvajala. O ostalem osobju moramo reči, da je to pot tudi po svoje pomagalo k slabemu vspehu igre iz vzrokov, o katerih morda pri priliki še spregovorimo. Gledališče bilo je skoraj razprodano.

(Vojaški nabor.) Izmed 840 vojaški komisiji za politični okraj ljubljanske okolice predstavljenih je bilo letos 310 potrjenih in izmed katerih je bil France Hodnik, doma z Vrhuške št. 38, 193 cm. velik.

(Drobnice iz Istre.) Današnji vek, posebno pa zadnje desetletje je prava doba pustolovstva in sleparstva. — Ta bolezen, koja ima v svojem razvoju mnogo stopinj, je jako nevarna, da, celo nalezljiva. Seveda, nastopi pri raznih ljudeh na različen način. Nervoznost je tudi kaj nevarna bolezen, kljubu temu, da je moderna in po visocih krogih se kaj pogosto nahaja. Hudomušni prijatelj mi je celo skrivnostno zaupal, da ima g. vitez Fekete — poznan je iz Postojne in Rudolfova — tudi hudo nervoznost. Da bi to hudo bolezen vsaj nekoliko izlečil, podal se je v lepem društvu pazinskih Italijanašev v sv. Peter v Šumi, in to na dan pepelnice, a ne pepelit si svojo grešno glavo, ampak z godbo. — Govori se, da so izvrstvo jeli in pili, peli in vpili, govorili in razsajali, prav na način pazinske plaže. Seveda temu je vsemu kriva prevelika nervoznost. Vsaj drugače ne morem verjeti, da bi dober katoličan Fekete, kateri postni dan nikoli ne je mesno, nego samo v neugodnem slučaju, da ne dobi rib, mogel kaj takega storiti. Slabi jeziki tudi govorijo, da ta častna in lepa družba ni imela od občinskega glavarstva potrebnega dovoljenja za godbo. Sed quod licet Jovi, non licet bovi! Duhovitost tega plemenitega gospoda viteza reda srbskega Takova, je v obče priznana. Tudi govori izvrstno štiri jezike: nemški, italijanski, in kar je redka posebnost pri političnih uradnikih, govori tudi gladko slovenski in pa ilirsko-hrvatski, pardon! serbokroatish! Enako kvalifikacijo ima dr. Julij vitez Fränzel v. Vestenec, bivši okrajni glavar litjski, kasneje tajnik in kasir nekega podpornega društva v Solnogradu, koji sedaj služi kot portir (!) v nekem svetovnem hotelu v Ameriki. Za časa razstave v Chicagi imel je pa z nekim g. Ravnikarjem iz Šmartina restavracijo. Nó, to so res potrebne službe. A prav sedaj imenovani g. vitez ima za take službe kaj izvrstne kvalifikacije, kajti, ko ga je iskalo državno pravdnistvo radi malega poverjenja pri zgoraj imenovanem društvu, čitalo se je v „steckbriefu“ mej družimi kvalifikacijami: statur: gross, schmächtig, bart blond u. s. w. tudi besondere merkmale: govori: nemški, francoski, italijanski, angleški, slovenski, serbokroatish in latinski. To nij kar si bodi: sedem-jezični portir jako dobro služi vsakemu hotelu. — Tega pa nisem zato omenil, češ, da utegne g. Fekete še zamenjati svojo lepo uniformo s še lepšo monturo kacega portirja! Bog obvaruj, kaj takega se mi še ne sanja ne. Pač pa mislim, da bi ga mogel vzeti v dvorno pisarno srbski pustolovec Milan. To bi ti bila par nobile fratrum. — Jaz upam, da ga Milan takoj vsprejme in to toliko rajši, ker lepša junaška prsa g. viteza Fekete prelepi Takova red! Brez zamere. Komar.

(Odbor zaveze gasilnih društev kranjskih) ima dné 1. aprila t. l. ob 10. uri dopoldne sejo v magistratnem poslopju z običajnim dnevnim redom.

(Posnemajmo.) Iz Gorice se nam piše: Pomenkovali smo se pred časom s cenjenim prijateljem ter ga prosili, naj bi po moči vplival na občinski zastop, da bi privolil slovenskemu „Alojzijevišču“ v Gorici kako stalno letno podporo. Blagi, za katoličanstvo in slovenstvo ves goreči gospod, poznavajoč občinsko zadeve, zavrnil nas je boleznim srcem, da

za sedaj to ni mogoče, ker so slabotne denarne občinske noge. Radi smo verjeli prijatelju. Po dolgem času bi radi opozorili cenjenega prijatelja in vse somišljenike na sledeče dejstvo: Furlanska občina Bracan (Brazzano) je tudi v denarnih stiskah. Ker ni mogla tekmovali z drugimi furlanskimi občinami — katere so skoraj vse dejale v občinski proračun po gmotnih zmožnostih ukrojen znesek za laško „Alojzijevišče“ — v podpiranje laškega zavoda, razpisalo je bracansko županstvo zasebno nabiranje denarnih prispevkov za laško „Alojzijevišče“. Koliko je neki nabralo? 38 gld. 50 kr.! Lepa svotica. Posnemajmo bračansko županstvo!

(Nemški „schulverein“.) S Koroškega: Listi poročajo, da je nemški „schulverein“ dovolil v zadnjem času izdatne svote za Koroško. Dovolil je podpore zlasti za otroški vrtec v Velikovu in pomolil svoje Judeževe groše za šolo v Štebnu ob Zili in za strokovno šolo v Naborjetu. — Letošnji občni zbor „schulvereina“ bode o binkošti v Olomucu.

—m—

(Nogo zlomila) si je v petek predpoldne v šolskem drevoredu prodajalka črevljev g. U. Hrovatin. Podrl jo je bil ondu na tla velik pes kantinérja Poppa, na kar je omenjena tako nesrečno padla, da se je pripetila navedena nezgoda. Prepeljali so jo na nje stanovanje.

(Tat iz stare šole.) S Poljanskega se nam piše: Dne 17. t. m. zvečer je prišel k gostilničarju in trgovcu Jelovčan-u v Gor. vasi človek ter naročil gospodinj, naj napravi kave. Med tem pa je ne bode len potegnil dve vreči lepe moke iz veže, zunaj je zvezal obe vreči ter zadel težo na rame in odšel. A sprevidel je kmalu, da si je naložil pretežak tovor, ker je čez pet minut odložil jedno vrečo ter le drugo nesel domov. Gostilničar je seveda kmalu pogršil vreči, poslal je ljudi za tatom, kateri so ga z vrečo moke dohiteli blizu njegovega doma. Tat dejanja ni tajil. Orožniki pa so mu poskrbeli varno spremstvo in zavetje, kjer bode vse jedno jedel „cmoke“, če tudi ni moke domov prinesel. Imel bode v ječi čas, premišljevat, da preveč po ceni dobivati moko tudi ni vselej dobro.

(Novi restauratér na južnem kolodvoru ljubljanskem.) Ravnateljstvo c. kr. južne železnice podelilo je restavracijo na južnem kolodvoru ljubljanskem dozdanjemu restavraterju v Gradcu g. Fr. Kaubeju, nekadanjemu gostilničarju ljubljanske „Čitalnice“, ki s. 1. aprilom prevzame napominano obrt v svoje roke. — Nadjamo se, da bode g. Kaube mož, ki so bode trudil ustrezati vsestranskim zahtevam potujočega kakor domačega občinstva, v ostalem pa skrbel slovenskim gostom s — slovensko postrežbo i. t. d.

(Razstava delavskih strojev z elektriško silo.) Vsled odredbe gosp. kralj. ogerskega trgovinskega ministra priredi ogerski trgovinski muzej od 27. maja do 30. septembra t. l. v Budimpešti mednarodno razstavo delavskih strojev z elektriško silo. Namen razstave je pokazovanje onih za mali obrt porabljivih delavskih strojev, pri katerih je mogoča elektriška sila; dalje ima razstava namen predočiti, v koliko se more elektrika tudi v drugem oziru porabiti v obrtne namene. Oglašila k razstavi se sprejemajo do 31. marnja t. l. Program in pravilnik razstave pogleda se lahko v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

(Socijalistični razvoj.) Iz Prage 11. t. m.: Danes teden je napravila bratovščina sv. Mihaela po praških cerkvah zbirko za sv. očeta. V benediktinski cerkvi emauzski se je pri tem primerilo nekaj, kar mora vsakega le količkaj poštenega človeka napolniti z gnjusom in nevoljo. Zvečer po cerkvenem govoru je namreč pristopil k mizici, kjer so se darovi pobirali, neki človek ter vrgel tu sedečemu gospodu v obraz blata ter ga ranil s kamenom, rekoč: „Tu imej, črni lopov, papežu daj!“ Denarja se ni dotaknil. Isti napadovalec se je obnašal že v cerkvi nedostojno, kajti vzkliknil je na govornika: „Ohranite propoved za-se!“ Vedno boljši sad rodi protiversko in proticerkveno mišljenje. In ni čuda, vsaj imajo češki socijalisti — da le o njih govorimo — nič več kot 25 časopisov, kateri se samo ob sebi ume, niso veri in cerkvi prav nič prijazni, ampak nasprotni. V zadnjih dveh letih se je pa tudi število njih naročnikov potrojilo, bilo jih je leta 1891 23.000, sedaj pa že 64.000! K temu že itak ogromnemu številu se morajo priračuniti še naročniki drugih liberalnih listov. Sploh se mora reči, da se liberalnemu tisku na Češkem dobro godi, med tem

ko katoliški tisk skoraj še životari. Je pa tudi plača med vredniki zelo različna. Liberalni vredniki imajo mastne dohodke, katoliški pa silno piče. Ogromne svote bi morali katoličani nabrati, da postane njihov tisk jednak onemu liberalcev. Potem bi se že nekaj opravilo, kakor sledi iz besed znanega pisatelja Meyer ja: „Kdor boče imeti svoj tisk, mora mu preskrbeti denar in veljavo. Ako tega ne stori, se naredi smešnega; za slabo založbo in majhno plačo ne dobi niko in nobena stranka svojega dobrega tiska. Kdor ni pameten, mora biti tepen, je napisal modri Mirza Schaffi o onih in za tiste, ki kaj drugega pričakujejo.“

(Tatvina.) V Gorenjivasi pri Kanalu vlomili so tatovi v prodajalnico g. Ferd. Hoeniga in odnesli blizu 100 gld. v denarju, kave in sladkorja.

(Obesil) se je v Podmeltcu na Tolminskem mlinarski hlapec Leop. Carli v podmelskem mlinu. Vzrok je neznan.

(V Kanalu), v soški dolini, snujejo posojilnico in hranilnico. Vsekako pametna misel, ki naj bi se skoraj vresničila, da reši marsikoga v denarnih zadregah nenasiljivih krščenih in nekrščenih pijavk.

(Pomlad.) V Gorici in okolici cvetijo marelice, zelenijo divji kostanji itd. S kratku: narava se probuja iz zimskega spanja.

(Iz Prage.) 11. marca. Ta teden je tu umrl stotnik od 91. pešpolka, g. J. Baldassi, ki je svoje dni kot poročnik prijel irridenta Oberdanka, ko je bil ta napadel našega presv. cesarja. — Za češko službo božjo v Žateu se morajo Čehi močno potegovati. Dasiravno je prem. škof Schöbl odredil, naj se tu božja beseda tudi v češkem jeziku označuje, ni Nemcem po volji in se na vse kripije škofijski naredbi ustavljajo. Nekaj posebnega je, da se ustavlja češkim službam božjim dr. Konstantin vitez Schönfeld, ki se pa ni sramoval, prositi za svoja sina ustanove po češkem grofu Straki. Z denarjem je drugače. Kaj bi pa porekli žateški Nemci temu, ako bi se začeli ustavljati Čehi njih hmelju? Z Žatečani vlečejo za jedno vrv seveda tudi drugi Nemci v svojih listih. Ko se je pa napravila svoje dni na Dunaju molitvenica za mohamedanske Bošnjake-vojake, jih je imenoval „N.W. Tagblatt“: c. kr. Turki. Drugovercem se vse dovoli, vse preskrbi, le katoličizmu ne. — Lastnica cirkusa Angeli je osrečila s svojim pohodom Prago. Mnogega so iznenadili plakati, naznanjajoči njen prihod. Drugi dan po dohodu pa se ni več bralo: cirkus Angeli, ampak cirkus Richter. Morda se hoče zapeljivka poboljšati, ali pa jo je vendar le sram. — Zaprti člani „Omladine“ v ječi kazenske sodnije, si hočejo svoj položaj polajšati in si zato omislijo prečudne zabave: zažgali so metlo in jo vrgli na dvorišče. Drugi jetniki so zagnali grozen krik v strahu, da se bode kaj zažgalo. Le veselo! — Predvčerajšnjim se je govorilo v mestnem zboru o kipih sv. Frančiška in Ignacija, ki sta se na Karlovem mostu leta 1890 pogreznila v Vltavo. Nekateri so bili za to, da se kipa iz vode spravita in popravita, drugi pa, da se naredita nova. G. dr. Černohorsky ni imel nič drugega zoper to, kot da je vprašal, ali se morate napraviti na mostu sohi svetnikov, ali bi morda zadoštovali sohi nesvetnikov. — Omeniti moram še velikodušni dar stavbinskega svetnika Hlavke. Daroval je slikarski akademiji praški 100.000 gld. Ze poprej je bil daroval 200.000 gld. za češko akademijo ved in umetnosti. Čudno je, da se v mladočeskih listih tako malo piše o narodni požrtvovalnosti gospoda svetnika, ki je Staročeh, konservativec. „Čech“ piše pri tej priložnosti: „Ako človek celo stvar premisli, spozna, da nenarodni veleposestniki, Staročehi in klerikaleci več za narod storé, kot bodo mogli Mladočehi kedaj uničiti.“ Spominja se kneza Liechtensteina, grofa Sylva-Taroucy, Alojzija Olive, Turka, Šiche, omenja, da sta Brožík in Hynais bila imenovana za profesorja le po posredovanju plemenitašev, in sklepa, da so si izvolili Mladočehi lažje delo na narodnem polju: nič ne delati, in prositi: narod plačaj za naše agitacije! Sicer veljajo le oni za prave domovince, toda prišel bode čas, ko bode narod izvedel, kdo je narodnjak v dejanju in kdo z usti.

Društva.

(Pevsko društvo „Slavec“) vabi vse gg. člane pevce k polnoštevilni pevski vaji, katera bode danes (vrek) zvečer ob 8. uri v društveni sobi, za pesmi žalostinke pri pogrebu svoje velečastite kumice-namestnice, gospe Marije Murnikove. Načelnistvo.

Telegrami.

Dunaj, 20. marca. Povodom veselega dogodka, ki je pričakovati v rodbini nadvojvodinje Marije Valerije, opusti cesarica nameravano potovanje na Krf. Nekaj časa ostane v St. Martinu, potem pa odpotuje na grad Liechtenegg.

Dunaj, 20. marca. Cesar je potrdil mej vojnim, finančnim in ministerstvom notranjih stvari dogovorjeno sporazumljenje o vojašničem vprašanju. Zaklad za razširjenje mesta je izvel prodajo starih vojašnic. Za napravo novih začne se transakcija pomladi.

Dunaj, 20. marca. „Militärverordnungsblatt“ objavlja cesarsko ročno pismo feldcajgmajstru Königu, v katerem se temu izreka povodom umirovljenja zahvala in priznanje za izvrstno službovanje v vojni in v miru, — cesar mu želi srečno prihodnost sedaj, ko se končava njegovo neravavno dolgo in vestno delovanje. — Cesar je odredil, da se prestavi pomorski poročnik nadvojvoda Leopold Ferdinand kot stotnik 1. vrste v 8. pešpolk.

Praga, 19. marca. Vsled silnih viharjev po severnem Češkem je bil v več krajih promet ustavljen.

Belgrad, 19. marca. minister notranjih stvari odposlal je na lice mesta komisijo, da preišče zadnji dogodek na srbsko-bolgarski meji.

Belgrad, 19. marca. Časopisi prijavljajo sklep škofijske sinode, po katerem se razveljavlja ločitev kraljevih starišev po pokojnem metropolitu Teodoziju in proglaša dne 5. oktobra 1875 sklenjeni zakon veljaven. Kraljica Natalija se pričakuje o Vel. noči v Belgrad,

Berlin, 20. marca. Cesar je ob 8^{1/2} uri odpotoval v Opatijo.

Pariz, 19. marca. Senat je predvčeraj bil odklonil posvetovanje o kreditu za novo ministerstvo kolonij. Ministerski predsednik je izjavil, da vlada ne smatra, da bi bilo to glasovanje proti njej naperjeno, da pa ne ostane drugače, ako jej senat izreče zaupnico. Vsled tega je senat danes imel zopet sejo in sklenil, da se posvetuje o osnovi kolonijalnega ministerstva ter dovolil z 216 proti 31 glasom potrebni kredit.

Pariz, 19. marca. Povodom obletnice komune je bilo včeraj več shodov in banketov. Mir se ni nikjer motil.

Pariz, 19. marca. Ministerski svet je določil izjavo, katero odda Kasimir Perier v senatu. Ministerskemu svetu je predsedoval Carnot.

Algier, 19. marca. Ladija „Triest“ je s cesaričinjo-vdovo Štefanijo odplula v Trst.

Zdrav želodec in redno čiščenje ohranjuje raba premovane **želodčne tinkture** lekarnarja Piccolija v Ljubljani. Ne more se dovolj priporočati zaradi racionalne sestave in prekušenega zdravilnega vpliva. Steklenica 10 kr. 584 5 10-8

Umrli so:

17. marca. Marija Šubic, gostija, 66 let, Valvazorjev trg št. 4, vnetje oprsne mrene.

18. marca. Janez Mihelič, prisiljenec, 36 let, Poljanski nasip 50, srčna hiba.

V bolnišnici:

14. marca. Valentin Dovč, delavec, 74 let, ostarelost.

17. marca. Janez Habe, delavec, 55 let, jetika.

Tuji.

18. marca.

Pri **Malicu**: dr. Emil Tinich, Tschunko, Singer z Dunaja. — Fritsch iz Gradca. — Strauss iz Frankobroda. — Sterzinger, Napoleon iz Trbiža. — Strammer iz Idrije. — Gabrijela Gerstner, učiteljica, iz Pulja. — Beutsch z rodbino iz Kraljevega Gradca. — dr. Voves iz Radovljice.

Pri **Stonu**: Müller, Heller, Callmann, Prossinagg z Dunaja. — Monti iz Trsta. — Kraus iz Celovca. — Jarkovsky, inženir, iz Zelne. — Scherbaum iz Maribora. — Kulakovsky iz Varšave. — Emil pl. Malberg iz Trebnjega. — Prossinagg iz Hrastnika.

Pri **bavarskem dvoru**: Kretz, Fuchs, železniška uradnika, iz Beljaka. — Kunčič iz Jarš. — Netti iz Hohenelbe.

Pri **Južnem kolodvoru**: pl. Födransperg s Kranske Gore. — Sachner iz Trsta.

Pri **avstrijskem caru**: Franciška Inglič in M. Jerman iz Idrije.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	srakomera v mm	toplomera po Celsiusu			
7. u. zjut.	733.0	1.2	sl. vzh.	jasno	0.00
18. 3. u. pop.	733.9	8.0	zm. vzh.	oblačno	
9. u. zveč.	736.0	4.4	"	"	
7. u. zjut.	736.8	9.0	sl. vzh.	oblačno	0.00
19. 2. u. pop.	736.3	6.6	zm. vzh.	"	
9. u. zveč.	737.1	3.2	"	"	

Srednja temperatura obeh dni 4.5° in 3.5°, oziroma za 1.0° nad in ravno normalu.

Zahvala.

164 (1)

Za srčno sočutje mej boleznijo in ob smrti moje nepozabne soproge

Marije Dereani roj. Kurzthaler

za lepe darovane vence in za spremstvo k poslednjemu počitku izreka podpisane svojo najiskrenejšo zahvalo vsem sorodnikom in znanecem, velečastiti duhovščini, častitim gospodom uradnikom in meščanom kamniškim, mengiškim in domžalskim, slavnemu pevskemu društvu »Lira« v Kamniku za ganljivo petje v cerkvi.

V Kamniku dne 18. marca 1894.

dr. Julij Dereani.

Pekarija

se dá v najem v št. Vidu na Dolenjskem, je ravno nasproti farni cerkvi, na prav pripravnem prostoru, tudi je tukaj štirirazredna ljudska šola. Pekarija obstoji že več let in je sama v tem kraju.

Več se zve pri Ant. Krašovic-u, posestniku v št. Vidu na Dolenjskem. 160 3—1

162 1

V neizrecni žalosti oznanjamo prijateljem in znanecem, da nas je zadela prebitka nenadomestna izguba. Nocoj okolu polu dveh je po dolgi in hudi bolezni gospa

Marija Murnikova poroj. Horakova

z Bogom spravljena svojo blago dušo izdihnila. Božja volja je bila, Bog ji daj večni mir in pokoj!

Pogreb bode v sredo 21. dan t. m. ob 1/6. uri popoldne izpred stanovanja v hiši „Matice Slovenske“ na Kongresnem trgu.

Črne sv. maše se bodo za rajnico darovale v župni cerkvi ljubljanski in v Radovljici.

V Ljubljani, dne 20. marca 1894.

Ivan Murnik, soprog. — Marija Horakova, mati. — Edvard Horak, brat. — Ana Horakova, sestra. — Karol Szillich, Frančišek Culot, Valentin Murnik, svaki. — Elizabeta Szillichova, Antonija Culotova, Kamila Horakova in Josipina Juvanceva, svakinje.

VABILO

IV. rednemu občnemu zboru „Posojilnice v Ribnici“,

ki se bode vršil

dne 26. marca 1894 ob 3. uri popoldne
v **zadružni pisarni.**

Dnevni red:

1. Poročilo načelnštva za leto 1893.
2. Volitev načelnštva za leto 1894.
3. Slučajni predlogi.

V Ribnici, dne 17. marca 1894.

161 1—1

Načelnštvo.

Koverte s firmo
priporočila
Katoliška Tiskarna
po nizkeje ceni.

Dunajska borza.

Dne 20. marca.

Papirna renta 5%, 16% davka	98 gld. 20 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	98 „ 10 „
Zlata renta 4%, davka prosta	119 „ 55 „
4% avstrijska kronina renta, 200 kron	97 „ 80 „
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	1020 „ — „
Kreditne akcije, 160 gld.	368 „ 70 „
London, 10 funtov strl.	124 „ 60 „
Napoleonador (20 fr.)	9 „ 91 „
Cesarski cekini	5 „ 85 „
Nemških mark 100	60 „ 95 „

Dne 17. marca.

Ogerska zlata renta 4%	117 gld. 75 kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	95 „ 20 „
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	149 „ — „
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	158 „ 25 „
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	196 „ 75 „
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98 „ 60 „
4% kranjsko deželno posojilo	97 „ 60 „
Kreditne srečke, 100 gld.	197 „ 70 „
St. Genois srečke, 40 gld.	70 „ — „

4% srečke dunajske parobrodne družbe	143 gld. — kr
Avstr. radečega križa srečke, 10 gld.	18 „ 25 „
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 „ 75 „
Salmove srečke, 40 gld.	74 „ — „
Waldsteinove srečke, 20 gld.	49 „ — „
Ljubljanske srečke	23 „ 25 „
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	153 „ 10 „
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2940 „ — „
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	108 „ 50 „
Papirnih rubeljev 100	133 „ 50 „

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izrebanju najmanjša dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„M E R C U R“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni svati za doseg kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.